

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

Mateřská škola Lanškroun, Vančurova 87

Vančurova 87, 563 01 Lanškroun

Identifikátor: 600 103 374

Zřizovatel: Město Lanškroun

Městský úřad, nám. J. M. Marků, 563 01 Lanškroun

Školský úřad Ústí nad Orlicí, Špindlerova 1167, 562 01 Ústí nad Orlicí

Termín konání orientační inspekce: 17. a 19. května 2000

Čj.	105 162/00-1006
Signatura	oj5at116

CHARAKTERISTIKA PŘEDŠKOLNÍHO ZAŘÍZENÍ

Areál mateřské školy (MŠ) byl původně majetkem a. s. Tesla Lanškroun. Dlouhodobá jednání ohledně vlastníka budovy a provozovatele zařízení byla ukončena 23. února 2000. Celý objekt se stal majetkem Města Lanškroun. MŠ je zařízení pavilónového typu. Jsou zde 4 třídy s 82 zapsanými dětmi. Inspekční činnost probíhala ve dvou třídách.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Vzdělávací program mateřské školy vychází z Programu výchovné práce pro jesle a MŠ (schválen výnosem Ministerstva školství ČSR čj. 33 483/83-201). K plánování vzdělávací činnosti jsou využívány i další odborné materiály, např. Kurikulum MŠ, Šimon jde do školy, Školka plná zábavy aj. Vlastní příprava vzdělávací činnosti se v jednotlivých třídách odlišuje. Učitelky zpracovávají tematické plány, které mají různou časovou platnost – od jednoho týdne až po měsíc. Zvolené téma je zpravidla formulováno obecně a ve značně obsahové šíři. Je sice zpracováno do všech výchovných složek, ale při vlastní realizaci je jejich řazení nepřehledné a ne vždy pravidelné. Pouze v jedné třídě je ústřední téma dále konkretizováno do dílčích, zpravidla týdenních vzdělávacích programů. Jejich obsahy jsou úzce tematicky i motivačně propojeny.

Podmínky vzdělávací činnosti

V inspektovaných třídách pracovaly učitelky odborně a pedagogicky způsobilé. Jedna je začínající učitelkou, ostatní mají dlouholetou pedagogickou praxi. Získané dovednosti a zkušenosti pozitivně ovlivňovaly celkovou kvalitu vzdělávacího procesu.

Ve vztahu k počtu dětí má škola vynikající prostorové podmínky. Vnitřní interiér tříd je členitý - řešen do tvaru L. Jsou zde vytvořeny koutky pro tvořivé hry dětí i různá zákoutí pro prožívání chviliek soukromí a intimity. Vybavení hračkami a učebními pomůckami je velmi dobré, pravidelně je doplňováno. Třídy i vstupní prostory jsou vkusně vyzdobeny výtvarnými pracemi dětí, působí příjemným estetickým dojmem. K MŠ přiléhá rozlehlá zahrada, která je precizně udržovaná. Má vyhovující vybavení pro rekreační činnosti dětí.

Denní režim je sestaven dle psychohygienických zásad. Je vymezen do širších režimových bloků, což vytváří příznivé podmínky pro jeho variabilní využívání. Učitelkám umožňoval přizpůsobit denní program aktuální situaci ve třídě. V průběhu dopoledne se střídaly řízené a spontánní činnosti, jejich zastoupení však bylo v obou třídách různé. V jedné převládaly spontánní činnosti, v druhé byly dominantní řízené. Ty byly spojeny s větší mírou organizovanosti. Pitný režim je zaveden, během dne byl využíván dle potřeb dětí.

Řízené činnosti

Řízené činnosti byly organizovány průběžně individuální, skupinovou a frontální formou. Dominantní řízenou činností ve II. třídě byla frontálně vedená tělesná výchova (TV). Organizace hlavní části TV byla nedostatečně promyšlena, měla statický průběh a zvolený obsah neodpovídal stanoveným cílům. Ranní cvičení, které bylo součástí tohoto zaměstnání i to, které proběhlo ve III. třídě, bylo vedeno odborně i metodicky správně. Nedostatkem bylo nevhodné oblečení některých děvčat (dlouhé sukne). Cvičení a pohybové hry provázela radost a spokojenost dětí. Dominantní činností ve III. třídě byla výtvarná výchova (VV), která

probíhala průběžně v malých skupinách. Děti kreslily podle předlohy, ale měly možnost uplatnit i svoje představy. Postup však učitelka vysvětlila a předvedla detailně, což do určité míry omezilo invenci dětí a vlastní výtvarné řešení. Výtvarnou činnost si zvolila pouze část dětí, učitelka respektovala jejich zájem o jiné činnosti. Některé zvolily z předložené nabídky pracovní činnost (vytrhávání a lepení). I zde byla k dispozici předloha, která vedla děti k napodobování, jen částečně rozvíjela představivost. Procvičena byla především jemná motorika ruky a technické návyky při zacházení s papírem a lepidlem. V průběhu dopoledního programu probíhaly v obou třídách další individuální a skupinové řízené činnosti, např. z matematických představ, rozvíjení poznání, pracovní a výtvarné výchovy. Učitelky se dětem věnovaly individuálně, ty měly dostatek času k činnostem i verbálnímu sebevyjádření. Děti mají upevněny kulturní a hygienické návyky, byly samostatné v sebeobsluze při stolování. Avšak při dopolední svačině ve III. třídě děti neměly možnost samostatně volit velikost porcí podle svých potřeb.

Přechody mezi jednotlivými činnostmi byly nenásilné, plynuly zcela přirozeně. Přispívala k tomu i podnětná, nenásilná motivace, která dokázala děti zaujmout. Činnosti byly dětem předkládány jako nabídka. Rozhodnutí o účasti bylo na jejich svobodné vůli. Povzbuzováním a pozitivním hodnocením učitelky posilovaly sebedůvěru dětí. Současně je vedly k ocenění snah a výsledků práce ostatních. Průběžně byly v řízených činnostech prověřovány dříve získané poznatky a dovednosti. Využitím individuálního přístupu při skupinových i individuálních činnostech bylo vzdělávací působení intenzivnější. Dařilo se nenásilně prodlužovat dobu soustředění, cíleně procvičovat dovednosti a poznatky z různých výchovných složek (rozumové, jazykové, pracovní a dalších). Ne vždy bylo při výtvarných činnostech důsledně dbáno na správné držení tužky či jiné kreslicí pomůcky.

Míra podpory a rozvoje komunikace a interakce se v řízených činnostech odvíjela od zvolené organizační formy a obsahu. Při frontálních činnostech učitelky přebíraly dominantní roli, která však nebyla zaujímana autoritativně. S dětmi udržovaly stálý verbální kontakt, využívaly i neverbálních projevů. Intenzivněji se komunikace mezi učitelkou a dítětem rozvíjela při individuálních a skupinových činnostech. Citlivý partnerský a mateřský vztah navozoval prostředí bezpečí a jistoty, děti se s důvěrou obracely na učitelky. Klidnou atmosféru III. třídy občas narušovaly projevy dítěte s nižší sociální vyspělostí a nepříznivě zasahovaly do jinak přátelských a kamarádkých vztahů mezi dětmi. Díky pedagogickým schopnostem učitelky a stále péči (poskytované uvedenému dítěti) byly konflikty minimalizovány.

Spontánní činnosti

V obou třídách se spontánní činnosti nenásilně střídaly s řízenými. Rozdílný byl časový prostor poskytnutý pro hry a role učitelky v nich. Přestože děti ve III. třídě měly možnost volné hry, nevyužily této možnosti, nedokázaly rozvinout hru. S výběrem učitelka pomohla, ale nevěnovala dostatečnou pozornost dalšímu průběhu hry. Ty pak končily po krátkém čase. Naopak ve II. třídě si děti organizovaly hry samy. Učitelka sledovala jejich průběh, nenásilně do nich vstupovala a novými prvky obohacovala jejich další rozvoj. Při spontánních činnostech v obou třídách převažovaly hry v menších skupinách. Byla respektována potřeba individuální hry a soukromí. Děti měly možnost volby hry i místa. Hračky a pomůcky jim byly volně dostupné.

Motivace spontánních činností vycházela především ve II. třídě z vnitřních potřeb dětí. V obou třídách byla též motivačně využita připravená nabídka (stolní námětové hry, výtvarný a pracovní materiál aj.), ta však nebyla ve III. třídě dostatečně účinná. Podněty k rozvoji her zde ze strany učitelky byly sporadické.

Děti se k sobě až na individuální výjimky chovaly ohleduplně a při hrách navzájem spolupracovaly. Zvláště ve II. třídě se dokázaly dohodnout na pravidlech, rozdělit si role, rozvíjet hru s uplatněním fantazie a tvořivosti a dovést ji ke konci. Průběh her byl v obou třídách doprovázen živou a bezprostřední komunikací mezi dětmi. Rovněž komunikace s dospělými byla aktivní. Na verbální podněty dospělých děti reagovaly iniciativně, dané téma dokázaly rozvíjet v rozhovor. Ve třídách jsou děti více národností. Soužití je bezproblémové, vzájemné vztahy jsou kamarádké a upřímné. Děti jsou vedeny k toleranci.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování řízených a spontánních činností bylo dobré.

Podmínky řízených a spontánních činností: personální a psychohygienické podmínky byly velmi dobré, materiální vynikající. Celkově byly podmínky velmi dobré.

Organizace, formy a metody řízených činností byly dobré.

Organizace, formy a metody spontánních činností byly velmi dobré.

Motivace a hodnocení řízených a spontánních činností byly velmi dobré.

Interakce a komunikace řízených činností byla vynikající.

Interakce a komunikace spontánních činností byla velmi dobrá.

Celková kvalita vzdělávací činnosti byla velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

V návaznosti na „Program rozvoje MŠ do roku 2000“ a analýzu výchovně vzdělávací práce školy za školní rok 1998/99 vypracovala ředitelka „Plán MŠ na školní rok 1999/2000“. Plán je pojat jako krátkodobý, ale je ucelenou součástí systému plánování školy. Formálně je zpracován přehledně, s důrazem na provázanost jednotlivých klíčových oblastí - komplexního rozvoje osobnosti dítěte, plánu akcí doplňujících výchovně vzdělávací proces, spolupráci MŠ a rodiny, kontrolní činnosti, vzdělávání učitelů, pedagogických a provozních porad. Jsou zde uvedeny úkoly, termíny a odpovědnost. Ne všechny úkoly týkající se pedagogické práce jsou předkládány konkrétně, nejsou uvedeny dílčí prostředky realizace. Plán kontrolní činnosti je zaměřen převážně na plnění vzdělávacích úkolů daných plánem školy, další druhy kontrol nejsou uvedeny.

Vzhledem k velikosti a podmínkám MŠ je efektivnost, rozsah a účelnost plánování velmi dobrá.

Organizování

Denní provoz je v MŠ zabezpečen od 6:15 do 16:00 h. U dětí pracuje 8 pedagogických pracovníků, z toho dvě bez pedagogické a odborné způsobilosti. Vzhledem ke snížení celkového stavu dětí byla jedna z učitelů přijata pouze na 2 h denně.

Základními dokumenty určujícími organizaci školy jsou vnitřní řád MŠ a organizační řád pro personál MŠ. Vnitřním řádem MŠ oslovuje vstřícnou a sympatickou formou rodiče, seznamuje je s jejich povinnostmi i právy. Organizační řád vymezuje všeobecné povinnosti i odpovědnost pracovníků za činnosti na úseku provozu a vzdělávání. Konkrétní povinnosti jsou stanoveny v pracovních náplních.

MŠ vede povinnou dokumentaci v souladu s § 45b odst. 1a zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. MŠ integruje dítě s těžkým zdravotním postižením. Jeho dokumentace - dle Metodického pokynu MŠMT k integraci dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení čj. 16 138/98 - se v současné době kompletuje, chybí individuální vzdělávací plán. Dítě není vedeno ve výkaze o MŠ k 30. září 1999 jako zdravotně postižené, neboť škola k uvedenému datu neměla diagnostiku zpracovanou speciálně pedagogickým centrem.

Ve škole je vytvořen funkční informační systém. Pracovnícím jsou informace předávány včas, došlé materiály i aktuální zprávy jsou k dispozici na centrální informační vývěsce. Součástí informačního systému je pravidelné konání pedagogických a provozních porad, kde se řeší jak odborná problematika, tak organizační záležitosti. Informování rodičů začíná již při zápisu dětí do MŠ a pokračuje první informativní schůzkou na začátku školního roku. K vzájemnému informování školy a rodičů je dále využíván každodenní neformální kontakt. Jednou za rok vydává MŠ pro rodiče a děti časopis Klubičko, který podává pestrý obraz o životě školy.

Škola zajišťuje dětem s vadami řeči logopedickou péči. Nabízí zájmovou činnost ve výtvarném kroužku, organizačně zabezpečuje doprovod dětí do pěveckého kroužku Motýlek, který je zřízen při MŠ Wolkerova Lanškroun.

Organizování je velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka uplatňuje při vedení spolupracovníků kooperativní styl. Pravidelné porady, pedagogické diskuze, delegování dílčích rozhodovacích pravomocí (včetně odpovědnosti) jsou formy a nástroje, jejichž prostřednictvím se pracovnice aktivně spoluúčastní na řízení školy. Iniciativa učitelek se projevuje i v oblasti dalšího vzdělávání. Ředitelka sleduje nové trendy v oblasti řízení i předškolního vzdělávání. Vytváří potřebné podmínky pro to, aby se učitelky mohly účastnit vzdělávacích akcí a seminářů. Začínající a nekvalifikované učitelky vedou zkušené pedagogické pracovnice s dlouholetou praxí. Odborná a metodická pomoc je jim též poskytována ředitelkou při konání pravidelných hospitací. Určitým nedostatkem u nekvalifikované učitelky, která pracuje na zkrácený úvazek, je to, že se na vzdělávací činnost nepřipravuje. Ve škole jsou stanovena jasná pravidla týkající se hodnocení pracovníků. Kriteria jsou všem známa. Sledují kvalitu vzdělávací práce, provádění činností nad rámec pracovních povinností a další.

Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost v oblasti výchovně vzdělávacího procesu je prováděna cíleně prostřednictvím hospitací. Ty jsou četné, ředitelka má přehled o současném aktuálním stavu předškolního zařízení. S pracovnícemi jsou výsledky práce prokonzultovány, v zápisech z hospitací jsou uvedeny klady, nedostatky a závěry. Výsledky kontrol jsou dále analyzovány při jednání pedagogických porad. Z hospitační činnosti ředitelky vyplývá odborné a metodické vedení pedagogických pracovníků. K nápravě zjištěných nedostatků jsou přijímána bezprostřední opatření. Kontrolu provozu MŠ ředitelka dle slovního vyjádření běžně provádí, ale není písemně podložena ani plánem, ani záznamy.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů je velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení je velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení z 1. září 1998
- Výkaz o MŠ k 30. září 1999
- Analýza výchovně vzdělávací práce za školní rok 1998/1999
- Program rozvoje MŠ do roku 2000
- Plán MŠ na školní rok 1999/2000
- Denní režim
- Měsíční a týdenní vzdělávací plány II. a III. třídy
- Přehled výchovné práce II. a III. třídy
- Evidence dětí – přihlášky do MŠ, evidenční listy, přehled docházky dětí II. a III. třídy
- Dokumentace dítěte se zdravotním postižením
- Pedagogická diagnostika dětí II. a III. třídy
- Organizační řád pro personál MŠ
- Rozpis služeb pedagogických a provozních pracovníků
- Personální dokumentace, pracovní náplně
- Vnitřní řád MŠ
- Klubíčko - časopis pro rodiče a děti
- Zápisy z jednání pedagogických a provozních porad
- Hospitační záznamy
- Kritéria pro přiznání osobního ohodnocení a odměn
- Inspekční zpráva čj. K-10-05/9596-249

ZÁVĚR

Na základě posouzení kvality vzdělávání a kvality řízení je celkově činnost mateřské školy velmi dobrá.

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní čerpání přidělených finančních prostředků.

Od komplexní inspekce v roce 1995 se v MŠ snížil celkový stav dětí. Klesl z původních 104 zapsaných na současných 82 dětí. V této souvislosti se snížil pracovní úvazek jedné pedagogické pracovnice. V personální oblasti došlo k dalším změnám, snížil se počet učitelek s odbornou a pedagogickou způsobilostí (z původních 8 na dnešních 6). MŠ si udržuje vysokou úroveň ve vybavení, estetickém uspořádání a údržbě jak vnitřního interiéru, tak okolí. Příkladná je péče o vzhled i funkčnost zahrady. Pozitivní posun nastal v postupném uvolňování denního režimu. Zařazování skupinových a individuálních forem práce, využívání vzdělávacích postupů vedoucí k prožitkovému učení výrazněji respektuje potřeby a zájmy dětí předškolního

věku. V oblasti řízení se zvýšila funkčnost a přehlednost vedení dokumentace školy. Ředitelka vstřícně reagovala na doporučení inspekce k další činnosti školy. Především v oblasti organizování a hospitační činnosti došlo ke kvalitativnímu posunu.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jaroslava Břízová	Jaroslava Břízová, v. r.
Členové týmu	Věra Truncová	Věra Truncová, v. r.

V Ústí nad Orlicí dne 25. května 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. května 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Jaroslava Tomášová	J. Tomášová, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-06-16	čj. 105 201/00-1006
Zřizovatel	2000-06-16	čj. 105 202/00-1006

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány